۲.کمرنگ شدن نظرات شخصی در فقه

نظام گاهی در اشخاص، به خاطر شخصیّتشان، مخفی میماند . بعد از اینکه خرده خرده، نظام نزد عرف عام مکشوف شد، همان کسی که به خاطر خفاء نظام، روحیات خودش را قبلاً اعمال میکرد ، حال که نظام مکشوف شد، فرق خودش را با صاحب ِنظام میفهمد. میگوید من با آن کسی که این نظام برای اوست، فرق دارم. یعنی میفهمد سلیقهی من فرق داشت؛ اگر میخواهی با او همراه بشوی، این نظام مال اوست، اگر میخواهی تلقّی خودت باشد،جدا شدی. آن اجتهاد شخصی خودش به تنهایی، حجیتش را هم از دست میدهد.

در مقدمهی «اقتصادنا» ببینید، میگویند که من چون در اقتصادنا میخواستم یک نظام اقتصادی ارائه بدهم، جاهایی که گیر افتادم، فتوای خود من این نیست اما میبینم اگر فتوای علامه حلی را اعمال کنم، نظام درست میشود.[1]

عرض من این است که اگر شما نظامتان تام شد، وقتی نظام سر رسید و متشرعه پسندیدند،شما در فتوای خودتان بازنگری میکنید. نمیگویید که فتوای من این نیست و از فتوای علّامه استفاده کردم. اتفاقاً خود کشف این نظام، دال بر این است که مناقشهای در فتوای شما هست. یک اشکالی دارد.

---

[1] و أخيرا، فقد بقيت عدة نقاط تتصل ببحوث الكتاب، و خاصة الفصول الأخيرة التي تستعرض تفصيلات الاقتصاد الإسلامي، يجب تسجيلها منذ البدء...

2- الآراء الفقهية التي تعرض في الكتاب لا يجب أن تكون مستنبطة من المؤلف نفسه، بل قد يعرض الكتاب آراء تخالف من الناحية الفقهية اجتهاد الكاتب في المسألة، و إنما الصفة العامة التي لوحظ توفرها في تلك الآراء، هي: أن تكون نتيجة لاجتهاد أحد المجتهدين، بقطع النظر عن عدد القائلين بالرأي و موقف الأكثرية منه.(اقتصادنا؛ ص: 48-۴۹)

بازبینی #1
ایجاد شده 11 مارس 2025 13:42:34 توسط ... .
به روزرسانی شده 11 مارس 2025 13:42:55 توسط ... .